

Sygn. akt III Ca 408/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędzia SO Aleksandra Janas

Sędzia SR del. Marcin Rak (spr.)

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa R. Ś.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 9 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 1759/12

1 oddala apelację;

2 zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR del. Marcin Rak SSO Leszek Dąbek SSO Aleksandra Janas

Sygn. akt **III Ca 408/14**

UZASADNIENIE

Powód domagał się od pozwanej zapłaty kwoty 33.541,09 zł z ustawowymi odsetkami kosztami sporu. Dochodzona pozwem kwota stanowiła odszkodowanie z tytułu uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu uszkodzonego w kolizji, której sprawcą był kierowca korzystający z gwarantowanej przez pozwaną ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej. Wina sprawcy polegała na nie wjechaniu na drogę jednokierunkową przeciwnie do kierunku jazdy i wymuszeniu pierwszeństwa. Pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania kwestionując odpowiedzialność sprawcy kolizji.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów sporu. Zakwestionowała wysokość szkody i zarzuciła, że kierujący samochodem powoda został ukarany mandatem karnym za to, że poprzez wykonanie nieprawidłowego manewru skrętu doprowadził do kolizji. Zatem w ocenie pozwanej odpowiedzialność za sprawstwo kolizji nie budziła wątpliwości uczestników zdarzenia.

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 15.935,78 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddalił i zasądził od pozwanej na rzecz powoda 1.319,16 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wyrok ten zapadł po ustaleniu, że w dniu 5 lipca 2012 roku w G. M. N. kierując pojazdem marki B. nr rej. (...) poruszał się ulicą (...), która w dacie zdarzenia w związku tymczasową zmianą kierunku ruchu była jednokierunkowa, w kierunku ulicy (...). Poruszał się za pojazdem ciężarowym. W trakcie wykonywania manewru skrętu w lewo zderzył się z pojazdem marki S. nr rej. (...), który poruszał się z przeciwnego kierunku. Kierujący pojazdem marki S., włączając się do ruchu nie zastosował się do tymczasowej zmiany organizacji ruchu oraz znaku ustawionego na wyjeździe z posesji nakazującego skręt w lewo i skręcił w prawo na jezdnię jednokierunkową. Wezwani na miejsce zdarzenia funkcjonariusze Policji, mandatem karnym za spowodowanie kolizji ukarali kierowcę pojazdu B., zaś kierującego pojazdem S. – za wykonanie manewru skrętu wbrew zakazowi. Wniosek kierowcy B. o uchylenie mandatu nie został uwzględniony wobec braku podstaw proceduralnych. Sąd Rejonowy rozpatrujący wniosek wskazał, że prawomocny mandat podlega uchyleniu jedynie wówczas gdy grzywnę nałożono za czyn nie będący czynem zabronionym jako wykroczenie.

Kierujący samochodem S. był ubezpieczony u pozwanej w zakresie odpowiedzialności cywilnej.

Na skutek kolizji uszkodzeniu uległ pojazd powoda, a uzasadniony koszt naprawy uszkodzeń powstałych w wyniku wynosił 31.871,55 złotych brutto.

Szkoda została zgłoszona pozwanej w dniu 10 lipca 2012 roku. Ta po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyjęła, że sprawcą kolizji był kierowca samochodu powoda i odmówiła wypłaty odszkodowania.

Sąd Rejonowy posiłkując się opinią biegłego ustalił, że do powstania zdarzenia w równym stopniu przyczynili się obaj jego uczestnicy. Kierujący pojazdem S. poruszał się nieprawidłowo, przeciwnie do wyznaczonego kierunku ruchu czym stworzył stan zagrożenia w ruchu drogowym, natomiast kierujący pojazdem B. wjechał na przeciwny pas ruchu nie upewniając się należycie czy taki manewr może bezpiecznie wykonać.

Mając na względzie te ustalenia Sąd Rejonowy powołał art. 34.1.ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.03.124.1152), a także art. 822§1 k.c. oraz 436§2 k.c. Wywiódł, że w razie zderzenia się pojazdów mechanicznych odpowiedzialność kształtuje się na zasadzie winy.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że wina kierującego pojazdem marki S. polegała na poruszaniu się przeciwnie do kierunku jazdy. Powołał art. 92§1 kodeksu wykroczeń stanowiący, że kto nie stosuje się do znaku lub sygnału drogowego albo do sygnału lub polecenia osoby uprawnionej do kierowania ruchem lub do kontroli ruchu drogowego podlega karze grzywny albo karze nagany.

Z kolei wina kierującego pojazdem marki B. polegała – w ocenie Sądu Rejonowego – na wjechaniu na przeciwny pas ruchu bez uprzedniego ustalenia czy możliwe jest bezpieczne wykonanie takiego manewru. Skutkiem tego było doprowadzenie do zderzenia z nadjeżdżającym z naprzeciwka pojazdem marki S.. W tym przypadku zastosowanie miał art. 86.§1 kodeksu wykroczeń zgodnie z którym, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, nie zachowując należytej ostrożności, powoduje zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym podlega karze grzywny.

Sąd Rejonowy podkreślił, że zarówno kierowca pojazdu B. jak i pojazdu S. zostali ukarani mandatami karnymi. Podzielił wnioski opinii biegłego i stanął na stanowisku, że uczestnicy zdarzenia w jednakowym stopniu przyczynili się do zaistnienia kolizji.

Wskazał też, że zebrany materiał dowodowy dał podstawę do ustalenia, że do uszkodzeń pojazdu marki B. doszło w okolicznościach podanych przez świadków.

Jako podstawę ustalenia zakresu odpowiedzialności pozwanego Sąd Rejonowy powołał art. 363§1 k.c. oraz art. 361§1 k.c. i wywiódł, że miernikiem służącym do ustalania odszkodowania jest cena rynkowa uszkodzonego dobra. Roszczenie o świadczenia należne od ubezpieczyciela w ramach ustawowego ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została już dokonana. Wysokość świadczeń należy obliczać na podstawie ustaleń co do zakresu uszkodzeń i kosztów ich usunięcia z użyciem nowych oryginalnych elementów.

Powód domagał się zapłaty sumy pieniężnej stanowiącej uzasadnione koszty naprawy. W sprawie koszty te wynosiły 31.871,55 złotych brutto. Ponieważ poszkodowany nie był płatnikiem podatku VAT, odszkodowanie obejmowało także i wartość tego podatku.

Wreszcie, wskazał Sąd Rejonowy, że skoro kierujący pojazdem powoda przyczynił się w 50% do powstania szkody, to na rzecz poszkodowanego zasądzeniu podlegała kwota 15.935,78 złotych stanowiąca 1/2 część uzasadnionych kosztów pojazdu.

O odsetkach od tejże należności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 817 k.c. uwzględniając dzień 10 lipca jako datę zgłoszenia szkody zasądzać.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił powództwo oddalił jako niezasadne.

Orzeczenie o kosztach oparł na regulacji art. 100 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 4 i art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz. U z 2012 roku, poz. 1137 ze zm.) poprzez nie uwzględnienie, że kierujący pojazdem zmieniający zajmowany pas ruchu zobowiązany jest ustąpić pierwszeństwa pojazdowi jadącemu po pasie ruchu, na który zamierza wjechać oraz art. 4 teże ustawy poprzez nie uwzględnienie zasady ograniczonego zaufania. Zarzucił nadto sprzeczność ustaleń faktycznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegającą na bezzasadnym pominięciu dowodu z notatki policyjnej, co doprowadziło do uznania, że sprawcą kolizji był kierujący pojazdem S..

Formułując te zarzuty domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa.

Powód w odpowiedzi na apelację domagał się jej oddalenia i zasądzenia kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne były prawidłowe, jako poczynione zgodnie z zasadami określonymi w art. 227-234 k.p.c.. Działając w granicach tych regulacji Sąd Rejonowy wyciągnął prawidłowe wnioski nie naruszając przy tym normy art. 233§1 k.p.c.

Ustalenia te Sąd Okręgowy uznaje za własne zwłaszcza, że niezasadnym był podnoszony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegających na pominięciu dowodu z notatki policyjnej dotyczącej sprawcy zdarzenia. Sąd Rejonowy w istocie bowiem nie pominął tej notatki jako podstawy ustaleń faktycznych skoro w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał na fakt ukarania kierowcy pojazdu B. mandatem karnym za spowodowanie kolizji.

Moc dowodową notatki policyjnej, jako dokumentu urzędowego, oceniać należało w świetle art. 11 k.p.c. i art. 244§1 k.p.c.. Jakkolwiek korzystała ona z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w niej zawartych, to nie mogła być uznana za dokument objęty regulacją art. 11 k.p.c. Dokumentem bezwzględnie wiążącym sąd cywilny, zgodnie z tymże przepisem, jest jedynie wyrok karny skazujący i ustalenia tego wyroku co do popełnienia przestępstwa. Skoro zatem wiążącym nie jest wyrok skazujący za wykroczenie, to tym bardziej nie mógł bezwzględnie wiązać w postępowaniu sądu cywilnym prawomocny mandat karny jak i notatka stanowiąca podstawę jego wystawienia.

Wobec tego powoływana w apelacji notatka policyjna podlegała ocenie w ramach kryteriów z art. 233§1 k.p.c. Wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy dokonania ustaleń faktycznych odmiennych niż wynikające z treści notatki, są przekonywujące. Stanowią one podstawę obalenia domniemania zgodności z prawdą oświadczeń zawartych w treści tejże notatki, co z kolei przesądzało o bezzasadności podnoszonych w tym zakresie zarzutów apelującej. Podkreślenia wymaga też, że pozwana poza powołaniem się na treść notatki, nie podważała w apelacji mocy dowodów, na podstawie których poczynione zostały w sprawie ustalenia faktyczne, co także przemawiało przeciwko zasadności apelacji w tym zakresie.

Wbrew zarzutom skarżącego uznać też należało, że Sąd Rejonowy dokonując oceny odpowiedzialności za kolizję nie pominął powoływanych w apelacji przepisów regulujących zasady poruszania się pojazdów. Wszak Sąd Rejonowy wskazał na okoliczności świadczące o naruszeniu tychże zasad przez kierowcę pojazdu powoda. Niewątpliwie kierowca ten stosownie do wymogów wynikających z art. 4 i 22 cytowanej ustawy nie upewnił się co do możliwości bezpiecznego wykonania manewru. Konsekwencją tego zaniechania była kolizja, skutkująca sporną szkodą. Skarżący nie dostrzega jednak, że także i kierujący samochodem ubezpieczonym przez pozwaną naruszył wymogi dotyczące bezpiecznego poruszania się po drogach. W świetle okoliczności faktycznych sprawy nie mogło budzić wątpliwości, że stopień naruszenia tychże przepisów uzasadniał przyjęcie jego współodpowiedzialności za zdarzenie. Nie stosując się bowiem do tymczasowej organizacji ruchu i znaków wyznaczających kierunek jazdy prowadził pojazd niezgodnie tymi wymogami, co w konsekwencji stanowiło równoważną przyczynę zaistnienia kolizji.

Konkludując, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny prawnej konsekwencji ustalonych naruszeń, które zgodnie z art. 34 ust.1 cytowanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), a także art. 822§1 k.c., 436§2 k.c. 361§1 k.c. i 363 k.c. stanowiły o odpowiedzialności pozwanej za szkodę. Prawidłowym było też ustalenie stopnia w jakim uczestnicy zdarzenia drogowego przyczynili się do jego powstania i obniżenie odszkodowania stosownie do regulacji art. 362 k.c. Orzeczenie o odsetkach i kosztach procesu także znajdowało uzasadnienie w treści powołanych przez Sąd Rejonowy przepisów.

Dlatego też Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwaną. Zasądzona na rzecz powoda należność obejmowała wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej odpowiedniej do wartości przedmiotu zaskarżenia i zgodnej z §12 ust. 1 w zw. z §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490)

SSR del. Marcin Rak SSO Leszek Dąbek SSO Aleksandra Janas